

Huvudman

Klara gymnasium bildning AB
lon@academedia.se

Beslut

Datum 2025-06-10

Dnr SI 2025:929

Sida 1 (13)

Ärendet

Tillsyn av gymnasieskolan Klara teoretiska gymnasium Malmö i Malmö kommun

Beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Klara gymnasium bildning AB att senast den **31 oktober 2025** ha vidtagit nedan angivna åtgärder avseende brister rörande frånvaroutredningar, särskilt stöd och studiero. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag skriftligen redovisas till Skolinspektionen.

Om Klara gymnasium bildning AB inte följer detta föreläggande kan mer ingripande sanktioner komma att aktualiseras.

Beslutet om föreläggande gäller omedelbart och får inte överklagas (26 kap. 10 § tredje stycket och 2 kap. 18 §§ skollagen).

Klara gymnasium bildning AB ska vidta följande åtgärder

Frånvaro

1. Se till att rektorn för de elever som haft upprepade eller längre frånvaro, utreder orsaken till frånvaron, om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. Rektorn ska inkomma till Skolinspektionen med samtliga frånvaroutredningar startade mellan den 10 juni och den 31 oktober 2025, utan elevernas personnummer. (15 kap. 16 § skollagen)

Särskilt stöd

1. Se till att vid minst ett tillfälle innan den 31 oktober 2025 informera samtliga lärare och övrig skolpersonal om skollagens krav kring när de ska anmäla till rektorn att en elev kan vara i behov av särskilt stöd. Inkom med en redogörelse för när och hur informationen har förmedlats i samband med huvudmannens redovisning samt vilka som har deltagit. (2 kap. 34 § andra stycket skollagen, 3 kap. 5 och 7 §§ skollagen)
2. Se till att lärarna när de befarar att en elev inte kommer att uppnå de betygskriterier som minst ska uppnås, trots att eleven har getts

extra anpassningar, anmäler eleven till rektorn för utredning om särskilt stöd. Inkom med en förteckning över vilka elever som har blivit anmälda för utredning om särskilt stöd mellan den 10 juni och den 31 oktober 2025, samt vilket datum anmälan kom in. (3 kap. 7 § skollagen)

3. Se till att rektorn i åtgärdsprogrammen anger omfattning och frekvens för det beslutade särskilda stödet. Inkom med samtliga åtgärdsprogram (utan elevers personnummer) som har upprättats mellan den 10 juni och den 31 oktober 2025 i samband med redovisningen. (3 kap. 7 och 9 §§ skollagen)

Studiero

1. Se till att skolan följer upp elevernas studiero i undervisningen, analyserar vilka hinder som finns för att elever ska ha studiero samt utifrån uppföljningen och analysen av vilka behov som finns i verksamheten, beslutar om åtgärder som ska vidtas för att undanröja dessa hinder. Inkom med en redogörelse för uppföljningen, analysen och beslutade åtgärder i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 3 § skollagen)
2. Inkom med en redogörelse för de åtgärder som har genomförts vid skolenheten i det förebyggande arbetet för att skapa studiero läsåret 2025/2026 i samband med huvudmannens redovisning av vidtagna åtgärder. (5 kap. 3 § andra stycket skollagen)

Redovisning av åtgärder

Redovisningen av de vidtagna åtgärderna skickas via e-post till skolinspektionen.stockholm@skolinspektionen.se, eller per post till Skolinspektionen, Box 23069, 104 35 Stockholm. Hänvisa till Skolinspektionens diarienummer för ärendet (2025:929) i de handlingar som sänds in.

Om ärendet

Skolinspektionen har utifrån myndighetens risk- och väsentlighetsanalys våren 2025 inlett en planerad tillsyn av Klara Teoretiska Gymnasium Malmö i Malmö, en fristående gymnasieskola med 260 elever. På skolan finns tre högskoleförberedande program: ekonomiprogrammet, naturvetenskapsprogrammet och samhällsvetenskapsprogrammet.

I tillsynen har Skolinspektionen kontrollerat om verksamheten vid Klara Teoretiska Gymnasium Malmö följer gällande bestämmelser om att utreda

längre och upprepad frånvaro, extra anpassningar, särskilt stöd och studiero.

Tillsynen har genomförts genom intervjuer med elever, lärare, personal i elevhälsan och rektorn samt lektionsobservationer mellan den 7 maj 2025 och 8 maj 2025. Som en del av tillsynen har även dokumentation granskats, bland annat omdömen, åtgärdsprogram och frånvaroutredningar. Huvudmannen har yttrat sig över allt material av betydelse för beslutet.

Motivering av beslutet

Skolinspektionen redogör först för de omständigheter som framkommit i tillsynsutredningen och som ligger till grund för myndighetens bedömning, därefter anges de bestämmelser som tillämpas och slutligen redovisar Skolinspektionen sin bedömning i det här fallet.

Huvudmannen ansvarar för att utbildningen genomförs i enlighet med bestämmelserna i skollagen, föreskrifter som har meddelats med stöd av skollagen och de bestämmelser för utbildningen som kan finnas i andra författningar (2 kap. 8 § skollagen).

Vidare ska huvudmannen se till att nödvändiga åtgärder vidtas om det framkommer att det finns brister i verksamheten (4 kap. 7 § skollagen).

Föreläggande

Frånvaro

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av Skolinspektionens informationsinhämtning framgår att för 77 elever har skolan startat en utredning om längre eller upprepad frånvaro. För elva elever har skolan avslutat en frånvaroutredning. Rektorn uppger i kvalitetsrapporten att 160 elever hade 20 procent frånvaro eller mer läsåret 2023/2024.

Av *elevintervjuer* framgår att lärare ställer frågor om längre och upprepad frånvaro till eleven och elevens vårdnadshavare, men efter en lång tid. Elever uppger att lärare kan fråga om frånvaro vid utvecklingssamtalet vilket kan vara upp till ett drygt halvår efter att eleven har haft frånvaron. Elever uppger att det inte händer något om man har hög frånvaro, förutom att skolan drar in studiebidraget.

Lärarna uppger i intervju att arbetet med att följa upp elevers upprepade eller längre frånvaro inte har fungerat alls under många år. Den biträdande

rektorn som började under vårterminen har skapat en ny rutin som börjar med att skolan skickar en lista till varje mentor över elever med hög frånvaro. En lärare uppger att nästan hela lärarens mentorsklass har mellan 20 och 30 procents frånvaro. Vidare uppger lärare att det åligger dem som mentorer att starta en kartläggning i skolans digitala verktyg när elevens frånvaro överstiger 20 procent. En lärare uppger att läraren har elever som har haft hög frånvaro i två och ett halvt år.

Elevhälsans representanter bekräftar i intervju att frånvaron är hög och omfattande på skolan. En representant uppger att hen hade önskat att skolan vore tydligare mot eleverna och att mentorerna snabbt skulle kalla till samtal med föräldrarna, när en elev har hög frånvaro. Efter en utredning blir åtgärden ofta studieplanering. Det är mentorn som får hjälpa till att strukturera upp hur eleverna ska ta igen det eleven har missat, förklarar biträdande rektorn. Det kan även bli motiverande samtal med kurator. Vissa insatser kan vara med skolsköterskan. I ett tidigt stadium är det de enkla åtgärderna som sätts in, såsom att möta upp en elev utanför skolan, att stämma av med eleven varje morgon och eftermiddag eller att ha kontakt via telefon när eleven är borta, tillägger biträdande rektorn. Skolsköterskan uppger att hon har många samtal med elever som har frånvaro, och hon hjälper dem bland annat att få komma till vårdcentral. 30–35 procent av eleverna har problem med frånvaron, uppger representanterna. Skolan har lite resurser och det blir långa väntetider. Skolsköterskan uppger att hon hade önskat att skolan hade haft både psykolog och kurator på 100 procent. Biträdande rektorn började i mars och har sedan dess infört nya rutiner för frånvarouppföljningen. Mentorerna ska starta en kartläggning vid 20 procent frånvaro och det finns uppstartade kartläggningar för 132 elever, uppger biträdande rektorn.

Av *rektorsintervjun* framgår att vid 20 procent frånvaro ska biträdande rektorn uppmärksamma mentorn på den höga frånvaron, som i sin tur ska starta en kartläggning. Efter fyra veckor kontrollerar den biträdande rektorn igen om närvaron har förbättrats och om närvaron inte har förbättrats startas en frånvaroutredning. Rektorn uppger att frånvaron är något som skolan behöver arbeta med eftersom ju tidigare skolan kan sätta in insatser för en elev desto lättare är det att finna en lösning som förbättrar elevens närvaro. Rektorn uppger att studieplanering är en åtgärd som ger effekt. Elevhälsan och studie- och yrkesvägledaren kan bidra med individuella samtal i form av studievägledning eller motiverande samtal. Av rektorsintervjun framkommer att arbetet sattes i gång under vårterminen och att målet är att det kommer att fungera till höstterminen 2025.

Skolinspektionen har begärt in frånvaroutredningar för elva elever. Myndigheten fick ta del av dokumentation för åtta elever som haft längre eller upprepade frånvaro. Dokumentationen för tre elever som under årkurs

1 och höstterminen 2024 hade längre eller upprepad frånvaro, fanns inte och kunde inte lämnas till Skolinspektionen. Av dokumentationen framgår att elever kan ha längre eller upprepade frånvaro under en lång tid innan skolan agerar.

Elever i årskurs 1

Två elever i årskurs 1 hade 21 respektive 52 procents frånvaro under höstterminen 2024. Den 12 februari startade rektorn en utredning för eleven med 52 procent frånvaro och den 13 mars startades en frånvaroutredning för den andra eleven. I båda fallen var vårdnadshavare och elevhälsa involverad och adekvata åtgärder sattes in.

En elev i årskurs 1 hade omfattande frånvaro under vecka 2-17 2025. I mentorns kartläggning framgår att eleven har medicinska svårigheter, men ingen frånvaroutredning startades av rektorn.

Elever i årskurs 2

Fyra elever i årskurs 2 uppmärksammades för sin omfattande frånvaro när årskurs 1 hade avslutats, trots att eleverna hade över 20 procent frånvaro totalt under läsåret, enligt skolans inlämnade dokumentation. För två elever har rektorn startat en frånvaroutredning under oktober 2024 respektive februari 2025.

Elev i årskurs 3

En elev i årskurs 3 har haft omfattande frånvaro under årskurs 2 (46 procent) och under höstterminen 2024 (60 procent) och först i mars 2025, när eleven går sista terminen i årskurs 3 startar skolan en frånvaroutredning.

Rättslig reglering

En elev i gymnasieskolan ska delta i den verksamhet som anordnas för att ge den avsedda utbildningen, om eleven inte har giltigt skäl att utebli. Vid upprepad eller längre frånvaro ska rektorn, oavsett om det är fråga om giltig eller ogiltig frånvaro, se till att frånvaron skyndsamt utreds om det inte är obehövligt. Om förutsättningarna för en utredning om särskilt stöd är uppfyllda ska även en sådan utredning inledas. (15 kap. 16 § skollagen)

Av förarbetena till bestämmelsen framgår att arbetet med att upptäcka och agera tidigt för att motverka frånvaro hos elever är en av de mest grundläggande åtgärderna som skolan och samhället kan vidta för att fånga upp elever som riskerar att inte nå kunskapskraven och gå miste om den utbildning som de har rätt till. (prop. 2017/18:182 s. 56)

I förarbetena anges vidare att det i vissa fall kan räcka med en enklare utredning. Ett exempel på det kan vara att vid en längre sjukfrånvaro

begära ett läkarintyg. I andra fall kan det behöva utredas om elevens frånvaro beror på en för eleven otillfredsställande lärandemiljö, t.ex. bristande bemötande eller behov av särskilt stöd. Eftersom varje elevs förutsättningar är olika och orsakerna till frånvaro är mångfacetterade krävs det i andra fall en mer omfattande utredning av vad som har orsakat frånvaron för den enskilde eleven. Detta förutsätter att både skolpersonal och personal inom elevhälsan har kunskap om riskfaktorer för frånvaro, om upptäckt och åtgärder samt kännedom om beprövad erfarenhet och forskning om frånvaro (prop. 2017/18:182 s. 59 f.).

Vidare framgår i förarbetena att fokus vid utredningen bör vara på att kartlägga orsakerna till frånvaron och att kartläggningen utgör ett underlag för att sätta in åtgärder som gör att eleven kan bryta ett negativt frånvaromönster. Det anges också att det är av största vikt att resultatet av en utredning av upprepad eller längre frånvaro ska utmynna i sådana åtgärder som behövs för att komma till rätta med elevens frånvaro. Beträffande åtgärder framhålls att det ofta kan räcka med åtgärder i form av enkla lösningar, hjälpmedel och anpassningar av skolmiljön och undervisningssituationen samt att skolpersonalen har generell kunskap om de faktorer som bidrar till frånvaro för att underlätta för eleven att vara i skolan. I vissa fall kan dock mer omfattande åtgärder bli aktuella som innebär att samverka med externa parter om elevens situation blir nödvändig, t.ex. barn- och ungdomspsykiatri (BUP) eller socialtjänsten (prop. 2017/18:182 s. 60). Det förutsätts i förarbetena att frånvaroutredningen och arbetet med frånvaron dokumenteras (s. 62).

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Klara teoretiska gymnasium Malmö inte alltid följer författningarnas krav när det gäller att utreda orsakerna till elevernas frånvaro. Av utredningen framgår att mentorerna ska starta en kartläggning vid 20 procent frånvaro och att lärarna vid Skolinspektionens tillsyn hade startat kartläggningar för 132 elever, vilket är mer än hälften av skolans elever. Skolinspektionen begärde in dokumentation för elva av dessa elever. Av utredningen framgår att skolans arbete med elevernas frånvaro sattes i gång under vårterminen och att målet är att det kommer att fungera till höstterminen 2025.

Av dokumentationen framgår visserligen att för fem av elva elever har rektorn startat en utredning om frånvaro där vårdnadshavare och elevhälsa har varit delaktiga och adekvata åtgärder har satts in. Men det framgår också tydligt att elever kan ha haft längre eller upprepad frånvaro under flera terminer innan skolan agerar. För tre elever som Skolinspektionen begärde in frånvaroutredning på fanns mentorns anteckningar, men inte någon utredning. För tre elever saknades dokumentation helt.

Av skollagen framgår att rektor skyndsamt ska starta en utredning för en elev med upprepad eller längre frånvaro om det inte är obehövt. Att rektorn inte startar en utredning för alla elever trots att elever under både förra läsåret och detta läsår har haft upprepad eller längre frånvaro är därför en brist.

Sammantaget kan bristen inom skolans arbete med att utreda elevernas upprepade eller längre frånvaro leda till att eleverna på Klara teoretiska gymnasium Malmö inte får det stöd som de behöver, vilket kan leda till att eleven inte når sin gymnasieexamen.

Särskilt stöd

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Ge extra anpassningar

Av intervjuer med elever och lärare framkommer att eleverna får extra anpassningar och i vissa klasser har majoriteten av eleverna olika extra anpassningar. De dokumenteras i skolans digitala verktyg så att alla lärare ska kunna ta del av informationen. Elever och lärare uppger dock att när så många elever i varje klass behöver extra anpassningar så räcker inte läraren till. Lärare uppger också att det är svårt att ge tydliga instruktioner när elever droppar in olika tider till lektionen.

Anmäla till rektorn för utredning om särskilt stöd

Av utredningen framkommer att när läraren befarar att en elev inte kommer att nå betygskriterierna i en kurs, trots att eleven har fått extra anpassningar, ska läraren anmäla eleven till rektorn för utredning om särskilt stöd via skolans digitala verktyg. Av huvudmannens informationsinlämning framkommer att åtta elever sammanlagt på skolan var anmälda innevarande läsår.

Lärare uppger i intervju att de inte anmäler elever till rektorn för utredning om särskilt stöd, för att de inte "jobbar så". Vidare uppger lärare att det råder förvirring vad skillnaden är mellan extra anpassningar och särskilt stöd och när läraren är skyldiga att anmäla. Lärare uppger vidare att det inte tjänar något till att anmäla då elevärendet ändå faller tillbaka på dem själva och det är läraren som får ge stödet. En lärare uppger att skolan precis har kommit i gång med att använda det digitala verktyget för att anmäla elever till utredning om särskilt stöd.

Skolinspektionen valde att titta på en klass i årskurs 1 och en klass i årskurs 2. I klassen i årskurs 2 är sex elever som riskerar att få betyget F i två till fyra pågående kurser, trots att extra anpassningar har givits eleven, anmälda till

rektorn för utredning om särskilt stöd. Eleverna anmälades mellan den 17 december och den 30 april. *I klassen i årskurs 1* är nio elever, som riskerar att få betyget F i pågående kurser, trots att extra anpassningar har givits eleven, anmälda till rektorn för utredning om särskilt stöd mellan november 2024 och april 2025.

Av nio inhämtade *individuella studieplaner* för elever i en klass i årskurs 2 framgår att tre elever som blev anmälda för utredning om särskilt stöd 30 april 2025, hade utöver två kursvarningar detta läsår, mellan tre och fyra F i betyg i kurser från årskurs 1.

Rektorn uppger i intervju att sedan huvudmannens informationsinlämning har ytterligare fem till sex elever anmälts till rektorn för utredning om särskilt stöd. Flera anmälningar kom in den 30 april. Rektorn uppger vidare att lärare inte alltid anmäler, fast de borde.

Besluta om åtgärdsprogram

På skolan finns 14 åtgärdsprogram, som Skolinspektionen har fått ta del av. Skolinspektionen har även fått ta del av fyra beslut om att inte upprätta åtgärdsprogram. Av rektorsintervjun framkommer att det är specialpedagogen som formulerar åtgärderna i åtgärdsprogrammen, som rektorn sedan fattar beslut om. Av programmen framgår behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses. Det framgår också när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare har getts möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas.

I 10 av 14 åtgärdsprogram framgår att eleven ska få särskilt stöd i matematik eller i svenska. Omfattningen av de beslutade stödinsatserna framgår inte.

Rättslig reglering

Av 2 kap. 34 § skollagen framgår att huvudmannen ska se till att all personal i den verksamhet som huvudmannen har ansvar för enligt denna lag har nödvändiga insikter i de föreskrifter som gäller för skolväsendet.

Om det inom ramen för undervisningen, genom resultatet på ett nationellt prov eller uppgifter från lärare, övrig skolpersonal, en elev eller en elevs vårdnadshavare eller på annat sätt framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygs-kriterier som minst ska uppfyllas ska eleven skyndsamt ges stöd i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen. Stödet ska ges med utgångspunkt i elevens utbildning i dess helhet, om det inte är uppenbart obehövligt. (3 kap. 5 § skollagen)

Om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Detsamma gäller om det finns särskilda skäl att anta att sådana anpassningar inte skulle vara tillräckliga. (3 kap. 7 § skollagen).

Ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av programmet ska behovet av särskilt stöd och hur det ska tillgodoses framgå. Av programmet ska det också framgå när åtgärderna ska följas upp och utvärderas och vem som är ansvarig för uppföljningen respektive utvärderingen. Eleven och elevens vårdnadshavare ska ges möjlighet att delta när ett åtgärdsprogram utarbetas. Om en utredning enligt 7 § visar att eleven inte behöver särskilt stöd, ska rektorn eller den som rektorn har överlåtit beslutanderätten till i stället besluta att ett åtgärdsprogram inte ska utarbetas (3 kap. 9 § skollagen).

I ärenden som avser myndighetsutövning mot någon enskild enligt skollagen hos en enskild huvudman tillämpas bland annat följande bestämmelser i förvaltningslagen: 31 § om dokumentation av beslut, 32 § om motivering av beslut samt 33 och 34 §§ om underrättelse om innehållet i beslut och hur ett överklagande går till. (29 kap. 10 § skollagen)

Av förarbeten till skollagen framgår att syftet med upprättandet av ett åtgärdsprogram är att det ska finnas ett dokument för planering och utvärdering av elevens utbildning, så att förutsättningarna för elevens fortsatta lärande blir de bästa. För en elev i behov av särskilt stöd är åtgärdsprogrammet ett nödvändigt pedagogiskt instrument för planering och samarbete mellan lärare, annan personal t.ex. i elevhälsan, eleven och i förekommande fall vårdnadshavare samt för uppföljning och utvärdering av stödåtgärderna. (Prop. 2009/10:165 s. 290)

Av förarbeten till skollagen framgår att det är viktigt att de konkreta åtgärder som avses att vidtas med anledning av det identifierade behovet av särskilt stöd anges i åtgärdsprogrammet. Om en elev har behov av regelbundna specialpedagogiska insatser i ett visst ämne kan det t.ex. anges att eleven ska undervisas av en speciallärare i det ämnet, hur många timmar per vecka det ska ske samt om denna undervisning ska ske utöver ordinarie undervisning i det aktuella ämnet eller i stället för den ordinarie undervisningen. (Prop. 2013/14:160 s. 29)

Av förarbeten till skollagen framgår vidare att det är viktigt att såväl behovet av särskilt stöd som de konkreta åtgärder som ska vidtas anges i åtgärdsprogrammet dels därför att åtgärdsprogrammet är ett redskap för lärare, rektorer och annan skolpersonal i arbetet med att stödja eleven så att han eller hon kan nå de kunskapskrav som minst ska uppnås, dels för att eleven och vårdnadshavarna ska kunna ta ställning till om de är nöjda med

de åtgärder som avses att vidtas eller om de vill överklaga beslutet om åtgärdsprogram. Det är även viktigt för att beslutet och dess effekter ska kunna följas upp och utvärderas. (Prop. 2013/14:160 s. 29)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att Klara teoretiska gymnasium Malmö brister i sitt arbete med särskilt stöd i flera led.

Av utredningen framgår visserligen att lärare sätter in extra anpassningar för de elever som lärare befarar inte kommer att nå de betygskriterier som minst ska uppnås. Det framgår dock att lärare inte anmäler alla elever till rektorn för utredning om särskilt stöd som riskerar att inte nå de betygskriterier som minst ska uppnås i en kurs och som redan har fått F i betyg i ett flertal avslutade kurser. De anmälningar som görs kommer in så sent på läsåret att det blir svårt för rektorn att hinna starta en utredning för att sedan komma fram till vilket stöd eleven behöver för att nå minst ett E i kursen innan kursen eller utbildningen är slut.

Av skollagen framgår att om det framkommer att det kan befaras att en elev inte kommer att uppfylla de betygskriterier som minst ska uppfyllas, trots att stöd har getts i form av extra anpassningar inom ramen för den ordinarie undervisningen, ska detta anmälas till rektorn. Att detta inte görs eller görs vid ett alltför sent tillfälle är en brist.

Det framkommer att rektorn har startat utredningar när lärare har anmält elever för utredning om särskilt stöd och elevhälsan är involverad i utredningen.

Av tillsynen framgår att det finns brister i skolans arbete med att utarbeta åtgärdsprogram. I 10 av de 14 åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av anges att eleven ska ha särskilt stöd i matematik eller i svenska, men inte hur ofta och i vilken omfattning vid varje tillfälle. Skolinspektionen konstaterar att det är svårt både för elev och undervisande lärare att utifrån denna skrivning veta vilket stöd eleven faktiskt ska få. Dessa formuleringar är inte tillräckligt precisa för att stödet ska kunna genomföras. Det framgår inte heller om det särskilda stödet ska ges i stället för ordinarie undervisning eller utöver denna. Sammanfattningsvis är åtgärdsprogrammen inte tillräckligt tydliga vad gäller hur elevernas behov av särskilt stöd ska tillgodoses. Detta är en brist.

Studiero

Omständigheter som ligger till grund för bedömningen

Av informationsinhämtningen framkommer att rektorn har identifierat tre klasser med brist på studiero på skolan. Rektorn uppger att två lärarassistenter och en biträdande rektor har rekryterats inför innevarande läsår i syfte att upprätthålla studieron på skolan.

På de lektioner som Skolinspektionen observerade kom ett flertal elever sent och saknade både laddad dator och lärobok, vilket gjorde att läraren inte kunde starta lektionen i tid. Elever droppade in till lektionerna under en stor del av lektionen och det var svårt för lärarna att upprätthålla studieron i klassrummet. Vissa elever lämnade inte in sina mobiler, fast de blev ombedda att göra det av läraren. Elever pratade i mobilen på lektionen och en elev tog tillbaka sin mobil bakom ryggen på läraren.

Av intervjuer framgår att det finns ordningsregler på skolan som har framtagits och följts upp under medverkan av eleverna. Eleverna i årskurs 2 uppger i intervju att det är låg studiero i deras klasser. När det är halvklass fungerar det, men när det är helklass är det "kaos", berättar elever. Det pratas högt, elever lyssnar inte på läraren, elever går ut och in ur klassrummet, pillar på mobilen och kastar saker, uppger elever. När eleverna har sin mentor i undervisningen är eleverna lite lugnare. Graden av studiero beror på hur läraren undervisar och lyckas göra lektionen intressant, förklarar elever. Eleverna upplever att lärarna inte reagerar på att vissa elever stör på lektionen och att även om det finns en konsekvenstrappa så används den inte. Det finns en regel om att alla elever ska lämna in sin mobiltelefon i början av lektionen, men alla elever följer inte den regeln och vissa elever har dubbla mobiltelefoner för att slippa lämna ifrån sig den riktiga mobilen. Eleverna i åk 1 däremot är ganska nöjda och tycker att lärarna kan upprätthålla studieron på deras lektioner.

Lärare uppger i intervju att de gör olika på sina lektioner, att de följer regler i olika omfattning och att det är en utmaning att upprätthålla studieron när de undervisar i helklass. Lärare uppger att elever har svårt att följa reglerna som säger att eleven ska komma i tid och ha med sig rätt material.

Biträdande rektorn uppger att lärarna ska skriva en incidentrapport om någon elev bryter mot någon regel. Enligt de få incidentrapporter som biträdande rektorn har fått in och de observationer hen har gjort, drar biträdande rektorn slutsatsen att studieron är god på skolan. Enligt skolans senaste enkät var eleverna nöjda med studieron, uppger biträdande rektorn.

Rektorn uppger i intervju att det är skillnad mellan klasserna och att det har blivit lugnare på skolan sedan skolan anställde två lärarassistenter och satte upp nya skyltar med ordningsreglerna, men att förändringar tar tid. Eleverna i årskurs 1 följer reglerna och har bättre studiero, men så är det

inte för alla elever i årskurs 2 och 3. Vidare uppger rektorn att han och lärarna har funderat på att ta fram en gemensam lektionsstruktur, för att det ska bli tydligare för eleverna vad som gäller. Rektorn bekräftar att alla lärare inte följer rutinen med att rapportera alla avvikelser som en incident i skolans system, och tolkar det som att lärarna saknar samsyn på vad som är en incident.

Rättslig reglering

Alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Med studiero avses att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Huvudmannen ska säkerställa att det på skolenheten bedrivs ett förebyggande arbete som syftar till att skapa studiero. (5 kap. 3 § skollagen)

Ordningsregler ska finnas för varje skolenhet. Ordningsreglerna och hur de följs ska regelbundet följas upp. Orsakerna till uppföljningens resultat ska analyseras. Ordningsreglerna ska utarbetas, följas upp och, vid behov, omarbetas under medverkan av eleverna. Rektorn beslutar om ordningsregler. (5 kap. 5 § skollagen)

I förarbeten till skollagen anges att förebyggande arbete för studiero innebär att skolan arbetar proaktivt med att ge eleverna goda förutsättningar till lärande genom att identifiera och undanröja hinder för lärande så att eleverna ska kunna ägna sig åt och koncentrera sig på undervisningen. Det kan bl.a. innebära att skolan förebygger ordningsstörningar genom väl förankrade ordningsregler och ett gemensamt förhållningssätt bland personalen och utveckling av det pedagogiska ledarskapet i klassrummet. Men det kan även innebära ett fokus på att erbjuda en varierad undervisning av hög kvalitet och de extra anpassningar, särskilda stöd och utmaningar som eleverna behöver. (Prop. 2021/22:160, s. 46 f.)

Skolinspektionens bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i skolans arbete med att tillförsäkra eleverna en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero.

Skolinspektionen bedömer att det råder bristande studiero i flera klasser på skolan. Skolinspektionen konstaterar visserligen att det finns ordningsregler på skolan som har framtagits och följts upp under medverkan av eleverna, men att reglerna inte efterföljs och att det saknas en samsyn hos personalen om hur reglerna ska upprätthållas. Lärare agerar olika och elever upplever att det inte händer något när elever bryter mot ordningsreglerna.

I flera klasser som rektorn själv har identifierat och som Skolinspektionen besökte, saknas studiero. Elever pratar högt med varandra, elever lyssnar inte på läraren, elever går ut och in ur klassrummet och lämnar inte in mobilen. Eleverna, lärarna och rektorn bekräftar detta i intervjuer och uppger att det beror mer på lärarnas förmåga att upprätthålla studiero än vilken klass det är.

Av skollagen framgår att alla elever ska tillförsäkras en skolmiljö där undervisningen präglas av studiero. Enligt skollagen avses med studiero att det finns goda förutsättningar för eleverna att koncentrera sig på undervisningen. Vid Skolinspektionens tillsyn framkommer flera hinder för studiero, bland annat att ordningsreglerna och tillhörande konsekvenstrappa inte efterlevs av elever och personal, att det inte finns en samsyn bland personalen kring arbetssätt för att upprätthålla studiero och att elever inte lämnar in mobiltelefoner medför att elever ägnar sig åt annat än skolarbete.

Att skolan inte har ett gemensamt förhållningssätt för att få elever och lärare att följa de upprättade ordningsreglerna innebär att det förebyggande arbetet för att skapa studiero brister. Att lärarna inte anmäler incidenter medför att skolledningen inte får någon tydlig överblick av hur studieron ser ut för eleverna och kan då inte följa upp och analysera studieron, vilket också medför att rektorn inte kan kommunicera till huvudmannen vad han behöver för att kunna ge eleverna studiero.

Val av ingripande

Skolinspektionen får förelägga en huvudman som står under dess tillsyn att fullgöra sina skyldigheter, om verksamheten inte uppfyller de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten (26 kap. 10 § skollagen).

Klara gymnasium bildning AB:s verksamhet vid Klara Teoretiska Gymnasium Malmö uppfyller inte författningarnas krav vad gäller frånvaroutredningar, särskilt stöd och studiero. Det finns därför skäl att förelägga Klara gymnasium bildning AB att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristerna.

Beslutet har fattats av Anna Malmenfelt.

Utredare Anna Högfors Lindståhl har varit föredragande i ärendet.

Utredare Sandra Thobaben har varit medbedömare.